

Vychodí mimo pondelku a piatku každý deň, vpredvečer dátumu o 6. hod.

Redakcia a administrácia:
Budapešť, VIII.,
Mária ul. č. 15.

Telefon: József 12—97.

SLOVENSKÝ DENNÍK

Predplatné:
na rok . K 20—
na pol roka K 10—
na štvrt roka K 5—
na mesiac . K 1 75

Do Nemecka i
Srbska ročne
24 korún. Do
ostatného cu-
dzozemskai do
Ameriky ročne
32 korún. —

Ročník V. Číslo 196

BUDAPEŠŤ, v sobotu, 14. novembra 1914.

Jednotlivé čísla po 6 hal.

Vojna.

Na severnom bojišti.

Úradná zpráva 11. nov. na poludnie; došla popol. o 2. hod. Na severovýchodnom bojišti válečné operácie prevádzajú sa plánovite a bez toho, že by ich nepriateľ hatil. Rusi na tom území Strednej Haliče, ktoré sme my dobrovoľne vyprázdnil, prešli cez Wyslocku a cez Rzeszow a na okolí Lyska postúpili. Przemysl je zas obkolesený. V údolí Stryju jeden nepriateľský oddiel vystavený súč ohňu obrneného vlaku zutekal s veľkými ztrátami pred našou jazdou, ktorá ho bola prekvapila.

Generálmajór Höfer v. r.

Berlín, 11. nov. (Wolffova ag.) V cudzozemskej tlači udajne na základe zprávy ruského generálneho štábu kolujú chýry, že Rusi zajali generála Hindenburga a jeho generálny štáb, jako saského a pruského princa, ktorí ta boli docestovali. Všetky tieto chýry sú vymyslené.

Nemecká úradná zpráva 11. nov. Z východného bojišta niet zprávy. — **Hlavné vodcovstvo.**

Petrograd, 12. nov. (Cez Rím, Pol. Kor.) „Messenger de L'Armée“ uverejňuje 7. nov. zprávu svojho dopisovateľa z hlavného ruského stánu: Ruská akcia preto zostala dosiaľ bez značnejších výsledkov, lebo ruské armády bojujú na nevýslovne dlhej fronte a jedna s druhou nemá takmer žiadneho spojenia. Jedna osobitná armáda bojuje proti Východnému Prusku a nemá spojenia s tým z viacerých armád pozostávajúcim vojskom, ktoré bojuje v Ruskom Poľsku s nepriateľskou silou, jež ľavé krídlo a centrum tvoria Nemci, na juh ťahajúce sa pravé krídlo však rakúsko-uhorské vojská. Taktiež z viac armád pozostáva i to ruské veľké vojsko, ktoré stojí proti rakúsko-uhorskému vojsku v Severnej Haliči až po Przemysl a od tohoto na juh. Konečne je ešte jedna menšia armáda, ktorá začala operovať v Bukovine, ale následkom naloženého ústupu na viacerých miestach začala sa uťahovať.

Ačkoľvek Varšava bola už dávnejšie oslobodená, významné boje začaly sa vlastne až teraz. Následkom nového nástupu nepriateľských vojsk vyvinula sa celkom nová bitevná čiara, jež najvyšším severným bodom je z Thornu nastupujúca veľká nemecká armáda so svojimi silne opevnenými pozíciami, kým južný bod jej siahal až po rakúsko-uhorské vojská v severozápadnej Haliči. Na každom bode tejto veľmi dlhej bitevnej čiary, rozumie sa, nemožno dosiahnuť rovnakého výsledku. Zkušenosti terajšej vojny ukazujú, že na takejto dlhej fronte len na jednom-dvoch bodoch možno si vydobýť značnejšieho víťazstva. Položenie je dnes také, boje sú teraz na tejto čiare a síce na pravom i ľavom boku s rovnakou prudkosťou. Hlavné ruské vodcovstvo posilňuje zvlášť ľavé krídlo, južnú čiastku svojich vojsk, a tu sú i najprudšie útoky.

Rím, 12. nov. Londýnskemu Morningpostu došla táto petrohradská zpráva: Rakúsko-uhorské vodcovstvo na čiare Krakov—Kalisz dalo vystaviť veľké opevnenia a šance. V Petrohrade vedia, že tu, na druhej obrannej čiare chce vyčkávať rakúsko-uhorská armáda ruské vojská. Čiara táto je taká pevná, že tu chcú odraziť každý nápad a prekaziť, aby Rusi obišli nemeckú obrannú čiaru, ktorá je na okolí Odry. — Petrohradský telegram potom doslovne hovorí: Jestli sa rakúsko-

uhorskej armáde podarí tento plán, tak sa na východnom bojišti väčšina nemeckých vojsk oslobodí a môže ísť na francúzske bojište. Nemci, keď ustupovali od Varšavy, najväčšie a najsilnejšie voje preto odvolali odtiaľ, aby ich mohli poslať na západné bojište. Tieto odvolané voje sú už aj na ceste do Francúzska.

Nemecká úradná zpráva 12. nov. Na východnom bojišti naše jazdectvo východne od Kalisza znovu odrazilo s presilou napádajúcu ruskú kavaleriu.

Hlavné vodcovstvo.

Viedeň 12. nov. (U. t. k.) Pražská „Bohemia“ prináša z Przemyslu túto zprávu: Občianske obyvateľstvo opustilo Przemysl. Posádka a obranné vojsko pevnosti s odúšvením čakajú boje a pevne dúfajú vo víťazstvo, že Rusi zas budú museť ustúpiť porazení. V posledných dňoch dovezli do pevnosti obrovské zásoby streliva, proviantu a iného válečného materiálu, ktoré tvoria celé stohy. Przemysl vystrojený je všetkým potrebným a za mesiace môže vzdorovať dobývaniu. Predvečerom lietaly nad mestom dve ruské lietadlá, ale veľmi vysoko. Od troch dní neprestajú hrmiť delá.

Úradná zpráva 12. nov. Došla popol. o 6. hod.: Na severovýchodnom bojišti vyjmúc víťazného boja našej jazdy s jedným ruským jazdeckým sborom pri Kosmineku, včera väčšej bitky nebolo. Nepriateľské výzvedné oddiely, ktoré chceli zistiť naše pohyby, sme odrazili. Pri prevádzaní terajších válečných operácií znova uplatňuje sa u našich vojsk vždy prejavovaná výtečnosť a válečná sila.

Generálmajór Höfer v. r.

Ruská zpráva (cez Rím). Ruský veľký gen. štáb oznamuje 8. novembra: Na východno-pruskej fronte ruská akcia napreduje po pahorkovitom kraji medzi Romintom a Lyckom taktiež aj okolo jazera Mlavy. 5. nov. jedna nemecká kolona vytrhla z Čenstochovej na západ proti nám. Pri mestečku Warte bola menšia srážka. Pri Adrewmeseve u Merzavy bola väčšia bitka. (Pol. Kor.)

Krakov, 12. nov. V Sosnowiciach vychodiaci časopis „Iskra“ oznamuje, že car vydal úkaz, jako sa má zachádzať s válečnými zajatými. Vychádza zo zásady, že váleční zajatci sú verní obrancovia svojej vlasti a preto má sa s nimi po ľudsky zachádzať. Hlavne neslobodno im prekážať, aby žili dľa predpisov svojho náboženstva. Mimo zbrane, koní a iných vo vojne upotrebiteľných predmetov treba im všetko ponechať, čo majú: keď sa budú môcť vrátiť do svojej vlasti, má sa im vrátiť, čo sa im sobralo. Jestli niektorý zajatec pokúsi sa ujsť neslobodno ho postaviť pred vojenský súd, len sa má naň prisnejšie dozerať. Testamenty zajatých spadajú pod tie isté regule, čo testamenty ruských vojakov. Ohľadom zachádzania smerodajný je aj vojenský rang zajateľa. Zajetí dôstojníci majú dostávať taký plat jako dôstojníci ruskí.

Na južnom bojišti.

Úradná zpráva 11. nov. Dňa 10. novembra v raňajších hodinách po štyrdňových ztratyplných bojoch útokom zaujali sme mišarské výšiny južne od Šabcu a tým sme nepriateľské pravé krídlo zatísli. Zajali sme mnoho srbských vojakov. Nepriateľ musel opustiť svoje silné pozície na čiare Mišar—Cer-Planina a musel ustúpiť. Silné zadné voje v pripravených zadných pozíciách vyvíňujú silný odpor. Naše napredovanie vý-

chodne od čiar Ložnica—Krupanj vzdor silnému odporu nepriateľských zadných vojev stále postupuje. Výšiny východne od Zavleky sú už v našich rukách. Nakoľko je dosiaľ známo, v bojoch od 6. do 10. novembra zajali sme 4300 Srbov, ukoristili sme 16 strojových pušiek, 28 kanónov, medzi nimi ťažké delo, jednu zástavu a viac vozov munície.

Úradná zpráva 12. nov. Včera na celej bitevnej čiare prenasledovali sme nepriateľa, pričom stále bojovali sme so zadnými vojami jeho, ktoré sa boly zahniezdily do vopred pripravených pozícií. Vo všeobecnosti dosiahli sme výšiny ležiace východne od Osenice, čiaru Nakucani—Novoselo (pri Sáve). Všetky nepriateľské vojská ustupujú ku Koceľjeve a Valjevu, kde dľa zprávy našich letúnov veľký, z mnoho tisíc povozov pozostávajúci tréň hatí premávku. Krem koristi včera už oznámenej ukoristili sme ešte 4 delá, 14 vozov s municiou, kolonu dopravujúcu strelivo viac skladov streliva a proviantu, trénu, šiatre a iný válečný materiál. Zajali sme mnoho Srbov, počet ich nie je ešte zistený.

Južný hlavný stán 12. nov. (Bud. Kor.) Potiorkove voje, ktoré pri Lesnici prešli cez Drinu, bez prekážky dosiahli Krupanj, ktorú po prudkom obliehaní zaujali. Toto je vážny úspech vzhľadom na náš ďalší postup, lebo je už dosť hlboko v Srbsku a odtiaľ výtečná cesta vedie do Valjeva, ktorého pád dá sa očakávať už o niekoľko dní. Pri Krupanji naši zajali 3000 Srbov a ukoristili 8 kanónov a 12 strojových pušiek. Srbské vojsko ustupuje na celej čiare.

Srbský hlavný stán preložený. Z Nišu sdelujú cez Sofiu: Srbská tlačová kancelária v Nišu oznamuje úradne, že srbský hlavný stán preložili z Valjeva do Mladenovacu, ktoré mesto leží na železničnej čiare Valjevo—Belehrad—Niš.

Hlavné mesto Čiernej Hory preložené. Sofia, 12. nov. Dľa zprávy hlavné mesto Čiernej Hory preložili do Nikičiu a archív už aj preniesli.

Valjevo vyprázdnil. Zo Sofie sdelujú: Dľa zprávy došej dňa 8. nov. vydal vojenský veliteľ rozkaz na civilné vyprázdnenie mesta Valjeva. Rakúsko-uhorské vojská sa dostaly k Valjevu na diaľku útoku. Ohromná ofenzíva rakúsko-uhorskej armády priniesla v posledných 5—6 dňoch znovu nečakaný výsledok. Po padnutí Šabcu bola dľa úradných zprávy tu operujúca armáda rozdelená na dve čiastky, jedna šla na juh, druhá na juhovýchod. Tieto čaty po silnom boji artillerie a pechoty, ktorý trval vo dne a v noci bez prestania, jedno za druhým zaujali Lezarevac, Kruševicu. Odtiaľ ďalej pred Kandelovacom proti v posilnených pozíciách ležiacim srbským pešiakom bol boj v behu a jedno za druhým zaujali viac šiancov. V padnutí týchto pozícií vidíme ten význam, že tieto boly opevnením srbských čiat pri Kragujevac.

Zo Sofie sdelujú: Dľa sofijskej zprávy ohrozuje rakúsko-uhorská armáda čiaru Belehrad—Kragujevac. Toto by malo ten veľký význam, žeby Belehrad bol odtrhnutý od vnútra krajiny a tu koncentrované vojská by boly od Dunaja, ďalej od juhu a východu vystavené nebezpečenstvu.

Albánski dobrovoľníci v našej armáde.

Sarajevo 12. nov. V sobotu došiel sem Mustafa Effendi Behbut albánsky vodca. Chce sa súčasťou ako dobrovoľník v našej armáde vo vojne proti Srbsku. Donieso

